TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - hạnh phúc**

Bản án số: 80/2022/HC-PT
Ngày: 20-01-2022
V/v khiếu kiện quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai.

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

***- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có*:**

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Dương Tuấn Vinh

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Văn Khương

Bà Phạm Thị Duyên

- Thư ký phiên tòa: Bà Trần Thị Kim Yến – Thư ký viên.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên toà: Bà Phạm Thị Thanh Tuyết - Kiểm sát viên.

Ngày 20/01/2022 tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án hành chính thụ lý số: 495/2020/TLPT-HC ngày 20 tháng 10 năm 2021 về về "Khiếu kiện quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai".

Do bản án hành chính sơ thẩm số 25/2021/HCST ngày 07 tháng 4 năm 2021 của Tòa án nhân dân tỉnh Long An bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 2914/2021/QĐPT-HC ngày 20 tháng 12 năm 2021 giữa các đương sự:

Người khởi kiện: Ông **Nguyễn Hồng T**, sinh năm 1952; Địa chỉ: Số X, Ấp 2, xã Tân Lập, huyện Mộc Hóa, tỉnh Long An.

Người đại diện theo ủy quyền của người khởi kiện: Ông Nguyễn Phú H, sinh năm 1988; Địa chỉ: Số Y, Ấp 2, xã Tân Lập, huyện Mộc Hóa, tỉnh Long An. (Có mặt).

Người bị kiện: **Sở tài nguyên và môi trường tỉnh Long An**

Người đại diện theo pháp luật: Ông Võ Minh T1 – Giám đốc Sở tài nguyên và môi trường tỉnh Long An.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Nguyễn Văn Th– Phó Giám đốc Sở

tài nguyên và môi trường tỉnh Long An. (Theo văn bản ủy quyền số 7787/STNMT-VPĐKĐĐ ngày 13/11/2020); (Có văn bản đề nghị xét xử vắng mặt).

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho người bị kiện: Bà Nguyễn Thị Anh Th1 – Chuyên viên Văn phòng đăng ký đất đai trực thuộc Sở tài nguyên và môi trường tỉnh Long An. (Theo văn bản cử người bảo vệ số 250/STNMT-VPĐKĐĐ ngày 12/01/2022). (Có mặt).

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

Bà **Lê Thị Kim Y**, sinh năm 1966; (Có mặt).

Người đại diện theo ủy quyền: Bà Phan Thị Kim Ng, sinh năm 1991; Cùng địa chỉ: Ấp 1, xã Tân Lập, huyện Mộc Hóa, tỉnh Long An. (Có mặt).

Người kháng cáo: Người có quyền, nghĩa vụ liên quan.

NỘI DUNG VỤ ÁN

** Người khởi kiện - ông Nguyễn Hồng T trình bày:*

Nguồn gốc thửa đất thửa 43, tờ bản đồ số 3, diện tích khoảng 4.000m^2 tọa lạc xã Tân Lập, huyện Mộc Hóa, tỉnh Long An có nguồn gốc của ông nội ông T là ông Nguyễn Văn V để lại cho cha ông T là ông Nguyễn Văn B. Năm 1976, ông Biện cho ông T canh tác cho đến nay. Năm 1997, ông Phan Văn T1 (chồng bà Lê Thị Kim Y) kê khai và được UBND huyện Mộc Hóa cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thửa 43 chồng lấn lên diện tích mà ông T sử dụng. Ông Nguyễn Văn T phát hiện và ông T1 hứa sẽ đo đạc điều chỉnh nhưng sau đó ông T1 chết và bà Y được thừa kế toàn bộ đất của ông T1. Do đó, Sở Tài nguyên và Môi trường cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà Y đối với thửa 43 của ông T đang sử dụng.

Vì vậy, ông Nguyễn Hồng T khởi kiện yêu cầu hủy một phần Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số CT 008033 do Sở Tài nguyên và Môi trường cấp ngày 28/8/2019 cho bà Lê Thị Kim Y đối với thửa 43, tờ bản đồ số 3, diện tích 7.473m^2 tại xã Tân Lập, huyện Mộc Hóa, tỉnh Long An.

** Người bị kiện - Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An có văn bản số 7788/STNMT-VPĐKĐĐ ngày 13/11/2020 trình bày:*

Nguồn gốc thửa 43 trước đây của ông Phan Văn T1. Ông T1 được UBND huyện Mộc Hóa cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số vào sổ 00746 QSDĐ/1211-LA ngày 09/9/1997. Năm 2018, ông T1 chết không để lại di chúc, ngày 05/8/2019 những người thừa kế theo pháp luật của ông T1 lập bản thỏa thuận phân chia di sản thừa kế, được UBND xã Tân Lập chứng thực. Hồ sơ phân chia di sản thừa kế nộp tại Trung tâm hành chính công huyện Mộc Hóa. Xét thấy hồ sơ đầy đủ theo quy định của Luật đất đai và các văn bản hướng dẫn thi hành, Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai tại huyện Mộc Hóa chuyển hồ sơ về

Văn phòng đăng ký đất đai trình Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An ký cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà Lê Thị Kim Y là đúng thẩm quyền, trình tự theo quy định của pháp luật. Đề nghị Tòa án xem xét giải quyết.

** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan - Lê Thị Kim Y do bà Phan Thị Kim Ng đại diện theo ủy quyền trình bày:*

Nguồn gốc thửa 43 là của ông Phan Văn Ng1 là ông nội ông Phan Văn T1. Năm 1980, vợ chồng ông T1 được cho ra riêng và sử dụng, canh tác thửa đất trên. Năm 1990, do cuộc sống khó khăn nên ông T1, bà Y ra lộ sinh sống và không khai thác hết thửa đất 43. Năm 2018-2019, sau khi ông T1 mất thì bà Y phát hiện ông T khai thác 01 phần thửa 43 của ông T1, bà Y. Ông T có hỏi bà Y đã làm thủ tục đứng tên đất chưa, bà Y xác định đã chuyển tên từ ông T1 sang bà Y xong. Ông T yêu cầu bà Y đo đạc ông T trả tiền nhưng bà Y không đồng ý. Năm 2020, bà Y có khởi kiện ông T tranh chấp quyền sử dụng đất với ông T nhưng sau đó đã rút đơn khởi kiện. Nay ông T khởi kiện yêu cầu hủy giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà Y thì bà Y không đồng ý.

Trong quá trình giải quyết vụ án, do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An xin vắng mặt suốt quá trình tố tụng và ông Nguyễn Hồng T không yêu cầu đối thoại nên Tòa án đã tiến hành lập biên bản không thể tiến hành đối thoại được theo quy định tại Điều 135 Luật tố tụng hành chính.

Tại phiên tòa sơ thẩm, người khởi kiện ông Nguyễn Hồng T vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người bị kiện xác định: Thời điểm UBND huyện Mộc Hóa cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất là cấp lần đầu theo kê khai, không kiểm tra và không đo đạc. Tuy nhiên, vào thời điểm cấp giấy cho ông Phan Văn T1 thì các bên không tranh chấp nên không phát hiện. Ông T cho rằng ông T phát hiện việc cấp sai nhưng thời điểm năm 2019 khi bà Lê Thị Kim Y làm thủ tục thừa kế từ ông T1 thì ông T và bà Y cũng không tranh chấp. Vì vậy, căn cứ vào biên bản phân chia di sản thừa kế nên Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà Y 03 thửa đất trong đó có thửa 43 là đúng quy định pháp luật.

Bà Phan Thị Kim Ng đại diện theo ủy quyền của bà Lê Thị Kim Y xác định việc ông T hiện nay đang sử dụng 01 phần thửa 43 và bà Y sử dụng 01 phần thửa 43 là đúng. Tuy nhiên, việc ông T sử dụng là do lấn chiếm đất của ông T1 từ năm 1990 khi vợ chồng ông T1, bà Y khó khăn không canh tác hết thửa 43. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận đơn khởi kiện của ông T.

**Bản án số 25/2021/HCST ngày 07 tháng 4 năm 2021, Tòa án nhân dân tỉnh Long An đã quyết định:*

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Hồng T về việc yêu cầu hủy quyết định hành chính của Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An.

Hủy 01 phần Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số CT 008033 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An cấp ngày 28/8/2019 cho bà Lê Thị Kim Y đối với thửa 43, tờ bản đồ số 3, diện tích 7.473m^2, tọa lạc xã Tân Lập, huyện Mộc Hóa, tỉnh Long An.

Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An có trách nhiệm thực hiện thủ tục chỉnh lý giấy của bà Lê Thị Kim Y. Các đương sự liên hệ cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp lại Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho ông T và bà Y đúng thực tế sử dụng của mỗi đương sự đối với thửa 43, tờ bản đồ số 3, tọa lạc xã Tân Lập, huyện Mộc Hóa, tỉnh Long An.

Ngoài ra, bản án còn quyết định về chi phí tố tụng, án phí, quyền kháng cáo.

Ngày 13/4/2021 bà Phan Thị Kim Ng là đại diện theo ủy quyền của người có quyền, nghĩa vụ liên quan – bà Lê Thị Kim Y kháng cáo.

**Tại phiên tòa phúc thẩm:*

Người đại diện theo ủy quyền của bà Lê Thị Kim Y trình bày:

Về nguồn gốc phần đất tranh chấp là của gia đình tôi và đã được cấp chủ quyền hợp pháp từ 1997, tôi đã được hưởng thừa kế phần đất này và đã được cập nhật sang tên theo luật định. Khi giải quyết vụ án cấp sơ thẩm không đưa UBND xã vào tham gia tố tụng, không xem xét thời hiệu khởi kiện là vi phạm thủ tục tố tụng. Đề nghị hủy án sơ thẩm.

Người khởi kiện - ông Nguyễn Hồng T trình bày quan điểm: đề nghị xử y án sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát trình bày quan điểm:

Về thủ tục tố tụng: Hội đồng xét xử, các đương sự đã tuân thủ đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng hành chính.

Về nội dung kháng cáo: Xét thấy ông Nguyễn Hồng T là người quản lý, sử dụng phần đất tranh chấp ổn định, lâu dài, tuy nhiên UBND huyện Mộc Hóa cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho ông Phan Văn T1 là không đúng trình tự, thủ tục.

Xét về thời hiệu: năm 2019 Sở tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho bà Y từ di sản của ông T1 để lại trên cơ sở Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cấp cho ông T1 năm 1997, người khởi kiện yêu cầu hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cấp cho bà Y nhưng đã biết và có tranh chấp về việc cấp chủ quyền đất cho ông T1 từ năm 2013, sự việc chưa được giải quyết nhưng ông T không khởi kiện mà đến năm 2020 mới khởi kiện về việc cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cấp cho bà Y. Việc giải quyết tranh chấp này cần xem xét đến Giấy chứng nhận Quyền sử dụng đất cấp cho ông T1, tuy nhiên đến thời điểm khởi kiện (năm 2020) là đã hết thời hiệu, do đó cần hủy án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Qua nghiên cứu và thẩm tra các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, qua quá trình tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận xét như sau:

[1]. Về Tố tụng:

Đơn kháng cáo làm trong hạn luật định và hợp lệ nên được chấp nhận xem xét theo thủ tục phúc thẩm.

[2]. Xét nội dung kháng cáo:

Nguyên đơn khởi kiện tranh chấp hành chính yêu cầu hủy Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số CT 008033 do Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Long An cấp ngày 28/8/2019 cho bà Lê Thị Kim Y đối với thửa 43, Tờ bản đồ số 3, diện tích 7.473m^2, tọa lạc xã Tân Lập, huyện Mộc Hóa, tỉnh Long An. Bà Y được cấp Giấy chứng nhận nói trên trên cơ sở nhận thừa kế của ông Phan Văn T1, thửa đất này ông T1 đã được Ủy ban nhân dân huyện Mộc Hóa cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số 00746 QSDĐ/1211-LA ngày 9/9/1997. Ông T đã biết và cho rằng cấp nhầm ranh và đã liên tục khiếu nại tại UBND xã Tân Lập, huyện Mộc Hóa, tỉnh Long An từ năm 2010 (BL25), sự việc chưa được giải quyết tuy nhiên ông Nguyễn Hồng T vẫn không khởi kiện. Năm 2019 bà Y được chia thừa kế và được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất từ ông T1 thì ông T đã tiến hành khởi kiện theo nội dung nói trên.

Xét thấy bản án sơ thẩm chấp nhận yêu cầu của người khởi kiện, buộc cơ quan có thẩm quyền thực hiện thủ tục chỉnh lý lại Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của bà Lê Thị Kim Y, tuy nhiên trong hồ sơ vụ án không có bản vẽ cụ thể sơ đồ vị trí phần đất tranh chấp (được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt) dẫn đến việc không thi hành án được do đó cần hủy bản án sơ thẩm, giao hồ sơ về cho cấp sơ thẩm xét xử lại để khắc phục vấn đề nêu trên.

[3]. Do hủy bản án sơ thẩm nên người kháng cáo không phải chịu án phí hành chính phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào Khoản 3 Điều 241 Bộ luật Tố tụng hành chính;

Áp dụng Điều 34 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 của Ủy Ban Thường Vụ Quốc Hội ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

1. Chấp nhận kháng cáo của bà Lê Thị Kim Y, hủy bản án sơ thẩm số 25/2021/HCST ngày 07 tháng 4 năm 2021 của Tòa án nhân dân tỉnh Long An; giao hồ sơ vụ án về cho cấp sơ thẩm xét xử lại vụ án.

2. Án phí hành chính phúc thẩm: Bà Lê Thị Kim Y không phải chịu án phí hành chính phúc thẩm, hoàn lại cho bà Y số tiền tạm ứng án phí 300.000đ đã nộp theo biên lai thu số 0003120 ngày 13/4/2021 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Long An.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- TAND tối cao;
- VKSND cấp cao tại TpHCM;
- TAND tỉnh Long An;
- Cục THADS tỉnh Long An;
- Các đương sự;
- Lưu: HS,VT, (HKN).

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Dương Tuấn Vinh